

Nr 190.

Av herr von Friesen, om jämställande i pensionshänseende av personalen på frivillig övergångsstat med annan förtidsavgången personal.

Genom kungörelse den 23 oktober 1925 rörande arméns och marinens övergångsstat reglerades löne- och pensionsförhållanden för dessa personalkategorier. Beträffande rätten till pension stadgas, att de för personal å aktiv stat gällande bestämmelserna skola äga tillämpning jämväl å motsvarande personal å övergångsstat, såväl frivilligt som tvångsvis överförd, dock med den spärregeln för de frivilligt överförda, att om deras pension överstiger lönen vid avgången från beställningen, pensionen skulle reduceras till lönebeloppet. Personal i övergångsstat skall vid avgång med pension sålunda erhålla samma pension som motsvarande personal å aktiv stat.

Jämlikt kungl. kungörelsen den 30 juni 1947 angående omreglerad tjänste- och familjepension stadgas, att även för personal å övergångsstat tjänste- och familjepension skall utgå efter 1947 års pensionsreglemente. Beträffande frivilligt överförd personal stadgas dock, att grundbeloppet av omreglerad tjänstepension icke må bestämmas till högre belopp än vad som svarar mot lönen vid överföring till övergångsstat. Detta har medfört, att personal å frivillig övergångsstat erhållit pension till avsevärt lägre belopp än sagda reglemente stadgar för olika befattningshavare. Däremot har tvångsvis överförd personal i pensionsavseende jämställts med aktiv personal, icke den frivilligt avgångna. Detta torde icke vara i överensstämmelse med 1925 års beslut. För att göra den frivilliga övergångsstaten mera tilltalande — vilket ju var naturligt — ansåg sig riksdagen böra bevilja de frivilligt avgångna även bättre ekonomiska villkor än vad Kungl. Maj:t då föreslagit. Det var säkert ej riksdagens mening, att denna förbättring sedan skulle medföra i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag försämrade pensionsförmåner för den frivilliga övergångsstaten. Någon principiell skillnad mellan denna och den tvångsvisa lärar i varje fall icke hava avsetts eller såvitt framgår av riksdagsbehandlingen ens ifrågasatts. Den spärregel som infördes för den grupp av frivilligt överförd personal, vars pensioner överstego lönerna, har också kommit att verka på ett sätt som med säkerhet icke avsetts. Att åstadkomma likställighet i fråga om pensionerna för de frivilligt överförda synes numera desto mer befogat som flera inom denna personalkategori under kriget togos i anspråk för beredskapstjänstgöring

i full utsträckning. På grund av den omfattande tjänstgöring, som därigenom pålades de frivilligt överförda, blevo många av dem nödgade att lämna den civila befattning för vars erhållande de valt frivillig avgång. Genom beslut den 24 oktober 1948 har Kungl. Maj:t avslagit en framställning om erhållande av kaptens pensionsförmåner till en person, som 1926 såsom löjtnant överförts till frivillig övergångsstat. Under beredskapen tjänstgjorde denne bl. a. såsom chef för en fältbataljon. Från och med den 1 december 1939 till och med den 1 juli 1947 hade han fått vidkännas pensionsavdrag i likhet med kapten. Han bestred majors tjänsteåliggande med löjtnants lön, medan honom underställda kompanichefer erhöilo kaptens lön.

Då ifrågavarande omständigheter sålunda synas påkalla rättelse till för-
män för de till frivillig övergångsstat avgångna, får jag hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära utfärdandet av sådana författningsändringar, att personalen på frivillig övergångsstat i pensionsavseende jämställes med annan förtidsavgången personal.

Stockholm den 25 januari 1951.

Bertil v. Friesen.